

BANKALARDAN KREDİ KULLANAN İŞLETMELERİN HESAP DURUM BELGESİ

Dr. İpek TÜRKER*

ÖZET

Bankalardan kredi talep eden ve kullanan işletmelerin aldıkları krediyi ödeyebilme gücünü saptamak amacıyla kredi analizi yapılır. Kredi analizi için sağlıklı, doğru ve güvenilir bilgilere ihtiyaç vardır. Bu bilgiler, kredi kullanan işletmelerden alınan Hesap Durum Belgesi ile sağlanır. Bu makalede kredi analizi için gerekli bilgileri içeren Hesap Durum Belgesi'nin ekinde yer alan, işletmelerin düzenleyecekleri bilanço ile kar ve zarar cetveli (finansal tablolar), bu tablolara ilişkin dipnotları ve ek finansal tablolar incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Banka, Hesap Durum Belgesi, finansal bilgi, finansal tablolar

ABSTRACT

Firms that demands and uses loans from banks are subjects to credibility analysis in order to estimate their capacity to pay the loan back. Correct and reliable information is needed for accurate credibility analysis. These informations come from Statement Spreadsheets prepared by the firms who uses loans. In these research Balance Sheet, Income Statement, Disclosures and additional reports as an appendix to the Statement Spreadsheet have been studied.

Key Words : Bank, Statement Spreadsheet, financial information, financial reports, financial statement.

* İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İşletme Bölümü

GİRİŞ

Bankaların ülke ekonomilerinde üstlendikleri temel rol, tasarruf sahibi gerçek veya tüzel kişilerden sağlanan fonların, ilave kaynağa gereksinim duyan gerçek veya tüzel kişilere aktarılmasına aracılık etmektir. Bankalar fon sağlama işlevini, krediler aracılığı ile yerine getirirler¹.

Bankaların sermaye yeterliliğinin belirlenmesinde operasyon riskini hesaplayabilmek için gerekli faktörlerden biri, verilen kredilerin değerliliğinin derecelendirilmesidir. Bankalarda kredi değerliliğinin derecelendirilmesinde, kredi kullanan müşterinin; kullanacağı krediyi geri ödeyebilme gücünün veya borçluluğunu temsil eden sermaye piyasası araçlarının anapara, faiz ve benzeri yükümlülüklerini vadelerinde karşılayabilme riskinin, değerlendirilmesi ve sınıflandırılması gerekmektedir². Bu amaçla kredi analizi yapılır. Kredi analizi kapsamında yapılan çalışmalar finansal ve finansal olmayan analiz olmak üzere iki şekilde yapılır³. Finansal analiz, kredi talep edenlerin ve kullananların finansal tabloları üzerinde gerçekleştirilir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK); kredi değerliliğinin derecelendirilmesinde ve özellikle finansal analizde, bağımsız muhasebe kuruluşlarınca veya 3568 sayılı Ka-

nuna göre (ruhsat almış denetim yetkisine sahip meslek mensupları (SMMM⁴ ve YMM⁵) tarafından Türkiye Muhasebe Standartları Kurulunca (TMSK) belirlenmiş muhasebe ilkelerine⁶ uygunluğu onaylanmış finansal tabloların esas alınmasını istemektedir⁷. Söz konusu finansal tablolar, Bankaların Kredi İşlemleri Yönetmeliği'ne göre kredi kullananların vermek zorunda oldukları "Hesap Durum Belgesi" ekinde sunulmaktadır⁸.

Bu çalışmanın amacı, kredi değerliliği amacıyla, BDDK tarafından düzenlenen; bağımsız denetim kuruluşlarınca veya SMMM ya da YMM tarafından denetlenmesi koşulu getirilen, kredi müşterilerinin TFRS/TMS'lere göre hazırlanmış "Hesap Durum Belgesi"nin eki finansal tabloları incelemektir.

1-KREDİ KULLANANLAR HAKKINDA FİNANSAL BİLGİ

Bir ülkenin fonlarını bankalar yönetirler. Vatandaşlar ve tüzel kişiliğe sahip kurum ve kuruluşlar, sahip oldukları nakit değerleri bankalarda mevduat adı altında saklarlar. Bankacılığın ilk doğduğu yıllarda; bankalar, kendilerine nakit ve nakit benzeri varlıklarını saklamak üzere tevdi edenlerden (yatırımcılardan) saklama ücreti alırlardı. Ancak, bankaların ellerindeki fonları kredi olarak bir faiz geliri karşılığında kullandırması

¹ Nuray GİRGİNER, Ticari Kredi Taleplerinin Değerlendirilmesine Çok Kriterli Yaklaşım: Özel ve Devlet Bankası Karşılaştırması, **MUFAD Muhasebe ve Finansman Dergisi**, ss. 132-141, Sayı 37, Ocak 2008, s. 132

² BDDK (Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu), Derecelendirme Kuruluşlarının Yetkilendirilmesine ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik, 01 Kasım 2006 tarih ve 26333 sayılı Resmi Gazete, Madde 5/2

³ Çağlayan BODUR, Suat TEKER, Ticari Firmaların Kredi Derecelendirilmesi: İMKB Firmalarına Uygulanması, **İTÜ Dergisi**, ss. 25-36, Cilt 2 Sayı 1, Aralık 2005, s. 26

⁴ SMMM: Serbest Muhasebeci Mali Müşavir

⁵ YMM: Yeminli Mali Müşavir

⁶ Burada sözü edilen ilkeler. TMSK tarafından yayınlanan TFRS (Türkiye Finansal Muhasebe Standartları ile Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) kastedilmiştir.

⁷ BDDK, Derecelendirme Yönetmeliği... Madde 20/c

⁸ BDDK (Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu) Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmelik, 01.11.2006 sayılı ve 26333 sayılı Resmi Gazete, Madde 9

ve bu alanda rekabetin artmasıyla birlikte; bankalar, saklama ücreti almaktan vazgeçip, bu kez parasını bankaya yatırımlara faiz adı altında bir bedel ödemeye başladılar.

Bankalar, fon gereksinimi olan kişilere ve işletmelere kredi açarak, topladıkları mevduatları borç olarak verirler. Bankaların kullandırdıkları krediler, kişi ve kurumların mevduatı olduğundan, kamusal niteliğe sahip fonlardır. Bu fonların korunması önem taşımaktadır.

Kredi olarak verilen fonların korunması amacıyla, kredi kullanan firmalar hakkında bilgi toplamak ve kredi ödeme yeterliliğini saptamak için toplanan bilgilerin değerlendirilmesi, analiz edilerek yorumlanması gerekmektedir.

Finansal tablolar kredi talebinde bulunan firmalar hakkında bilgi kaynaklarından biri olmakla beraber, bazı hallerde kredi kararının en önemli dayanağını oluşturduğundan⁹, bu tabloların kaliteli ve sağlıklı olması, gerçeği ve doğruyu göstermeleri için ehliyet sahibi ruhsatlı muhasebe meslek mensupları (denetçiler) tarafından denetlenmesi önem taşır. Bu önem gerek mali analiz için, gerek risk tespiti ve gerekli derecelendirmenin yapılması için gerekli finansal tabloların raporladığı bilgilerin kalite güvencesine sahip olmaları gereğinden kaynaklanmaktadır.

Bankalar için finansal tablolar analizinde amaç, tabloların düzenlendiği tarihte firmanın borç ödeme gücü olup olmadığını; borç ödeme gücünün gelecekte devamı olmasını; firma gelirleri-

nin geçmiş dönemlerde göstermiş olduğu eğilimi ve firmanın gelecek dönemlerde talep ettiği krediyi geri ödeyebilecek ölçüde fon yaratıp yaratamayacağını saptamaktır¹⁰.

Bankalar Kanunumuzda kredi taleplerinin değerlendirilmesinde, sağlıklı kredilendirme kararlarına ulaşmada, finansal tabloların önemini gözönünde tutarak; bankaları, açacakları krediler ve verecekleri kefalet ve teminatlar için talep sahiplerinden hesap durumu belgesi almaya mecbur tutmuştur¹¹.

Bankalar kendilerine sunulan finansal tabloların doğruluğu ve güvenilir olmaları ile ilgilidirler. Finansal tablolar, sağlıklı bir şekilde hazırlanmadığı takdirde ne kadar ileri analiz teknikleri uygulanırsa uygulansın (kullanılırsa kullanılsın), kredi isteklisinin finansal durumu hakkında güvenilir sonuçlara ulaşmaya olanak yoktur. Finansal tablolar, bazen kasten sağlıklı olarak düzenlenmediği gibi, bazen de genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine veya yöntemlerine uygun şekilde hazırlanmadıkları için yanıltıcı olabilmektedir¹².

Finansal tabloların sağlıklı ve analize esas alınan veri ve bilgilerin doğru olması gerekir. Eğer finansal tablolar gerçeği yansıtmıyorlarsa, analize esas alınan veriler doğru değilse, ne kadar modern analiz teknikleri kullanılırsa kullanılsın, sağlıklı bir analiz ve yorum yapmaya olanak yoktur¹³. Kredi kurumlarınca, finansal tablolar analizi yapılan işletme sonuçları, sağlanan kre-

⁹ Öztin AKGÜÇ, **Kredi Taleplerinin Değerlendirilmesi**, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 7. Baskı, Arayış Basım ve Yayıncılık San. ve Tic. Ltd. Şti. İstanbul, 2006, s. 31

¹⁰ A.e., s. 31

¹¹ A.e., s. 32

¹² A.e., s. 32

¹³ Öztin AKGÜÇ, **Mali Tablolar Analizi**, Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş 12. Baskı, Arayış Basım ve Yayıncılık San. Tic. Ltd. Şti. İstanbul, 2007 s. 17

dilerin geri dönme olasılığı konusunda önemli bilgiler verir¹⁴.

Bilanço hesaplarının incelenmesi ve incelenen bu hesapların düzeltilmesi etkin bir finansal analizin ön koşuludur. Hangi analiz tekniği uygulanırsa uygulansın, finansal tablolar gereği gibi düzeltilmemişse güvenilir sonuçlar elde etmek güçtür.

Finansal tablolarda düzeltme işlemleri;

- Firma yasal kayıtlarına uygun olmaması
- Firmanın gerçek durumunu yansıtmaması
- Hesapların gereği gibi sınıflandırılmaması

gibi sebeplerden kaynaklanmaktadır¹⁵.

Güçlü finansal yapı banka müşterisinde olmadıkça bankanın ona kredi vermesi, verir ise verdiği krediyi geri alması mümkün olmadığına göre, demek ki sermaye yalnız bankaya değil müşterilere de lazımdır¹⁶.

2. HESAP DURUM BELGESİ ALINMASI GEREKEN İŞLEMLER

Güvenli ve etkin bankacılığın temel taşı; kredi riskinin tanınması, ölçülmesi, izlenmesi ve kontrol edilmesine yönelik yazılı politika ve prosedürlerin oluşturulması ve bunların uygulanmasıdır¹⁷. Bu bağlamda, bankacılık düzenleyici ku-

rumları bankaların kullandıracakları krediler için yaptıkları düzenlemelerde uyulması gereken asgari kurallar saptamaktadırlar. Bankalar, uyguladıkları kredi politikalarında asgari koşullara yeni koşullar eklerler.

BDDK bu amaçla yaptığı düzenlemede bankaların kullandıracakları krediler için, aşağıda belirtilen işlemlerde “Hesap Durumu Belgesi” almaları zorunluluğu getirmiştir:

- a) İkiyüzelli bin Türk Lirasını geçen işlemler,
- b) Bankaların kullandırdıkları kredi teminat karşılığı olarak, nakit, nakit benzeri kıymet ve hesaplar, devlet kurumları tarafından çıkarılan veya ödenmesi garanti edilen bono ve tahviller ile kıymetli maden olmayan işlemler.

Bankalar; yukarıdaki işlemleri gerçekleştiren kredi müşterisinden; kredi kararını vermeden önce ve kredi ilişkisinin devam ettiği süre boyunca her yıl hesap dönemini izleyen altı ay içinde hesap durum belgesi almak zorundadırlar¹⁸.

Bankaların hesap durum belgesi talep etmeyeceği işlemler ise şunlardır¹⁹:

- a) İkiyüzelli bin Türk Lirasını geçmeyen işlemler,

¹⁴ Nalan AKDOĞAN, Nejat TENKER, **Finansal Tablolar ve Finansal Analiz Teknikleri**, Gözden Geçirilmiş 12. Baskı, Gazi Kitapevi, 2007, s. 26

¹⁵ YAŞARBANK MALİ ANALİZ MÜDÜRLÜĞÜ, **İstihbarat ve Mali Analiz**, 1. Baskı, Yaşarbank Yayınları, İstanbul, 1999

¹⁶ Ersin ÖZİNCE, Açılış KonuşmasıI, **Bankalar Mevzuatındaki Son Değişiklikler ile Bağımsız Denetim Esasları ve Uygulamaları**, TÜRMOB Yayınları No: 180, Ankara, 2002, s. 16

¹⁷ GİRGİNER, a.g.e., s. 134

¹⁸ BDDK, Kredi İşlemleri Yönetmeliği..., Madde 8/2

¹⁹ A.y., Madde 8/1

- b) Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve bunların müessesese, bağlı ortaklık ve iştirakleri hariç olmak üzere, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, bunlara bağlı kuruluşlar ve mahalli idareler ile yapılan işlemler,
- c) Yabancı ülkelerin merkezi idareleri, merkez bankaları ile veya bunlarca çıkarılan veya ödemesi garanti edilen bono ve tahviller karşılığı yapılan işlemler,
- ç) Karşılığı nakit, nakit benzeri kıymet ve hesaplar ile kıymetli maden olan işlemler,
- d) Hazine, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı veya Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca çıkarılan ya da ödenmesi garanti edilen bono ve tahviller karşılığı yapılan işlemler,
- e) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile ya da bu banka nezdindeki piyasalarda yapılan işlemler,
- f) Menkul kıymet borsalarından veya ikinci el piyasadan çok kısa vadeli fon fazlalarını değerlendirmek gayesiyle edinilen alım-satım amaçlı menkul kıymetler,
- g) Teşkilatlanmış borsalardan alınan veya alacaklardan dolayı elde edilen hisse senetleri,
- ğ) Yurt içi bankaların kendi aralarındaki vadesiz veya vadesi üç ayı aşmayan işlemler ile bu bankaların mukabil kefaletine dayanılarak verilecek teminat ve garantiler,
- h) Kanununun 54 üncü maddesinin kredilerin dikkate alınma oranlarına ilişkin altıncı fıkrası nazara alınarak yapılacak hesaplamalara göre banka nezdindeki toplam kredi riski beş milyon ABD Dolarını aşmayan ve asga-

ri ikinci sınıf olarak tasnif edilen derecelendirme notlarını haiz banka ya da finansal kuruluşlarla yapılan işlemler ile bunların kefaletine dayanılarak verilecek gayrinakdi krediler.

Görüldüğü gibi bankalar kredi verdikleri işletmelerden yukarıda istisna edilenler ve istisna durumları hariç denetlenmiş hesap durumu belgesi istemek ve kredi kullanım süresince her yılın sonunda altı ayda bir denetlenmiş hesap durumu belgesini istemek zorundadırlar.

3- HESAP DURUMU BELGESİNİN NİTELİĞİ VE KAPSAMI

Bankalar; kredi olarak ikiyüzelli bin Türk Lirasını geçen işlemler ve bu işlemlerle ilgili olarak kullandıkları kredilerin teminat karşılığı olarak, nakit, nakit benzeri kıymet ve hesaplar, devlet kurumları tarafından çıkarılan veya ödenmesi garanti edilen bono ve tahviller ile kıymetli maden olmayan işlemler için kredi kullanan müşterilerden hesap durumu belgesi almak zorundadırlar²⁰.

Hesap durumu belgesi olarak alınacak tanıtıcı bilgiler formu ile birlikte aşağıda belirtilen belgeleri almak zorundadırlar²¹:

1- a) Banka ve finansal kuruluş ile kamu kuruluşlarının tabi oldukları özel mevzuat veya muhasebe sistemleri uyarınca düzenleyecekleri dipnotlarını da içeren bilanço ile kâr ve zarar cetvelleri ile bunlara ek mali tabloları,

b) Menkul kıymetleri halka arz olunmuş ortaklıklar ile sermaye piyasası aracı kurumlarının sermaye piyasası mevzuatı uyarınca düzenleyecekleri dipnotlarını da içeren bilanço ile kâr ve zarar cetvelleri ile bunlara ek mali tabloları,

²⁰ BDDK, Kredi İşlemleri Yönetmeliği madde 9.

²¹ BDDK, Kredi İşlemleri Yönetmeliği madde 9.

c) (a) ve (b) bentleri dışında kalanlardan Türkiye’de yerleşik kişilerin Maliye Bakanlığının 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa istinaden çıkardığı Muhasebe Sistemi Uygulama Tebliği uyarınca, yurtdışında yerleşik kişilerin ise tabi oldukları yabancı mevzuat uyarınca düzenleyecekleri uluslararası standartlara uygun dipnotlarını da içeren bilanço ile kâr ve zarar cetvelleri ile bunlara ek mali tabloları

2- Bilanço esasına göre defter tutmayan gerçek kişilere verilecek ihtisas kredileri için, Kurumdan izin almak kaydıyla, bu kişilerin faaliyetlerinin niteliğine uygun olarak düzenlenecek hesap durumu belgeleri alınabilir.

3- Ticari kredi niteliği taşımayan işlemler için gerçek kişilerden alınacak hesap durumu belgesinin ekinde kişinin kimliği ve gelirini gösterir belgeler alınır.

4- Türkiye’de yerleşiklerden alınacak hesap durumu belgelerinin yetkili ve sorumlu şahıslarca imza edilmiş olması halinde yapılacak hesaplamalara göre banka nezdindeki toplam kredi riskleri beşyüz bin ABD Dolarını aşan yurt dışında yerleşik kişilerden, kredi notları asgari ikinci sınıf olarak tasnif edilenlerden daha düşük olanlardan alınacak mali tabloların ilgili ülkelerin mevzuatına göre yetkilendirilen veya uluslararası düzeyde faaliyet gösteren bağımsız denetim firmalarının onaylanmış olması şarttır. Bağımsız denetim raporlarının kredi ilişkisinin devam ettiği sürece her yıl hesap dönemini izleyen altı ay içinde alınmasına devam olunur.

Görüldüğü gibi ikiyüzlübin liradan fazla kredi kullanan veya kefalet veren işletmelerden Vergi

Usul Kanununa istinaden çıkardığı Muhasebe Sistemi Uygulama Tebliği uyarınca, yurtdışında yerleşik kişilerin ise tabi oldukları yabancı mevzuat uyarınca düzenleyecekleri uluslararası standartlara uygun dipnotlarını da içeren bilanço ile kâr ve zarar cetvelleri ile bunlara ek mali tabloların hesap durum belgesi ekinde sunulması istenmektedir. Diğer taraftan bilanço esasına göre defter tutmayan gerçek kişilere ait işletmelerden BDDK tarafından verilecek izin çerçevesinde özel hesap durum belgesi alınacaktır. Ayrıca, bankalar ve finansal kurumlara verilen krediler için özel düzenlemelere göre hazırlanan finansal tabloların verileceği kabul edilmektedir.

Bilanço ve kar zarar cetvelleri gerek söz konusu vergi mevzuatında gerek uygulamada finansal tablolar veya mali tablolar başlığı altında düzenlenmektedirler.

4- FİNANSAL TABLolar VE EK MALİ TABLolar

Sermaye Piyasasına tabi işletmelerin sunacağı finansal tablolar ve ekleri Sermaye Piyasası Kanununa göre yapılan düzenlemeler çerçevesinde olacaktır. Diğer işletmelerin vereceği finansal tablolar Muhasebe Sistemi Uygulama Tebliği’ne göre düzenlenecektir.

Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğinde düzenlenmesi istenen finansal tablolar aşağıdaki gibi sıralanmıştır²²:

a) Temel finansal tablolar

1. Bilanço (Finansal Durum Tablosu)²³
2. Gelir Tablosu (Kar-Zarar Cetveli)

²² AKDOĞAN-TENKER, a.g.e., 58 vd.

²³ Gerek Uluslararası Finansal Raporlama Standartları’nda gerek Türkiye Finansal Raporlama Standartları’nda “bilanço” artık “finansal durum tablosu” olarak adlandırılmaktadır.

3. Satışların Maliyeti Tablosu
 4. Bilanço ve gelir tablosu dipnot ve ekle-ri
- b) Diğer finansal tablolar (Ek mali tablolar)
1. Fon akım tablosu
 2. Nakit akım tablosu
 3. Kar dağıtım tablosu
 4. Öz kaynaklar değişim tablosu

İşletmenin belirli bir tarihteki varlıklarını, varlıklarının dağılımını, kaynaklarını ve kaynaklarının dağılımını gösteren finansal durum tablosunun (bilançonun) unsurları; varlıklar, borçlar ve öz kaynaklardan oluşur.

Bir işletmenin belirli bir döneme ilişkin elde ettiği geliri, bu geliri elde etmek için katlandığı maliyetleri ve dönem sonunda faaliyet sonucu olan kar veya zararı gösteren gelir tablosu (kar zarar cetveli) gelirler ve giderlerden oluşur.

Bankalar mevzuatına göre Satışların Maliyet Tablosu istenmemekle beraber, ek bilgiler içermesi bakımından hesap durum belgesi ekinde verilmesi kredi kararının alınmasını olumlu etkilemektedir. İşletmede meydana gelen finansal olayların işletme ilgililerine sunulmasında finansal araç olarak kullanılan finansal tablolar,

normal olarak işletmenin devamlılığı ve öngörülebilir bir gelecekte de faaliyetlerini sürdürebileceği varsayımına dayanılarak ve muhasebenin tahakkuk esasına göre hazırlanırlar²⁴.

Finansal tabloların önemli amaçlarından biri kredi veren kurumlarda karar verene karar alırken yararlı bilgiler sunmaktır²⁵. Finansal tabloların, kredi kararı verene yararlı ve anlaşılabilir olması için; kapsadıkları bilgilerin, her şeyden önce, kanıtlanabilir, tarafsız, olayı temsilde doğruluk özelliklerini taşıyarak güvenilir olmalıdır. Diğer taraftan söz konusu bilgilerin alınacak kredi kararlarında yararlı olabilmesi için, ihtiyaca uygun ve kararlarla ilgili olması gerekir. Bunun için de; ilgililerin tahmin ve geri besleme değerinin bulunması ve zamanında sunulması gereklidir. Ayrıca finansal tablolarda yer alan bilgiler karşılaştırılabilir ve önemli olmalıdır²⁶.

Özetleyecek olursak finansal tabloların faydalı muhasebe bilgilerini raporlaması için şu nitelikleri taşımaları gerekmektedir²⁷:

- doğru ve güvenilir olmaları,
- anlamlı olmaları,
- karşılaştırmaya elverişli olmaları ve
- zamanında düzenlenmelidirler.

²⁴ AKDOĞAN-TENKER, a.g.e., s. 39

²⁵ A. Turgay YÜCEL, **Genel Muhasebe Tekdüzen Muhasebe Uygulamaları**, Hesap Uzmanları Derneği Yayını, İstanbul, 2011, s. 24

²⁶ AKDOĞAN - TENKER, a.g.e. s. 39

²⁷ Orhan ÇELİK, Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları, **XVIII. Türkiye Muhasebe Kongresi: Güçlü ve Özgür Bir Ülke İçin Muhasebe Kültüründe Devrim**, (Editör:İpek TÜRKER), ss. 41-48, TÜRMOB Yayınları No: 399, Ankara, 2011, s. 43

Yukarıda belirtilen finansal tabloların bir anlam ifade etmeleri ayrıca dipnotların da verilmesi gerekmektedir. Finansal tablolarla bütünlük içeren dipnotlar, finansal durum tablosunda (bilanço), kapsamlı gelir tablosunda, öz kaynaklar değişim tablosunda yer alan bilgilere ilave bilgiler içerir. Dipnotlar bu tablolarda yer alan kalemlere ilişkin açıklamaları kapsar. Ayrıca, muhasebeleştirme kriterlerini sağlamayan kalemlerle ilgili de bilgi sağlar²⁸.

SONUÇ

Bankalar risk derecesini tayin edebilmek ve kullandıkları kredilerin geri dönüşünü sağlamak için “hesap durum belgesi” başlığı altında

bazı bilgiler yanı sıra denetlenmiş finansal tabloları ve dipnotları ile eklerini ve diğer finansal tabloları isterler. Kredi talep edenler bu istemi hem kredi talep ederken hem de aldıkları krediyi kullandıkları süre içinde her yıl denetlenmiş finansal tabloları, dipnotları ve diğer finansal tabloları vermekle yükümlüdürler.

Ancak finansal tabloların güvenilir, karşılaştırılabilir ve doğru bilgi sunması gerekir. Kredi talep edenlerin finansal tablolarından elde edilen bilgilerin kredi kararı verenlere yararlı olabilmesi için; söz konusu bilgilerin kredi kararı verenlerin kararları ile ilişkili olması ve bu amaca uygun olması gerekir.

²⁸ Yıldız ÖZERHAN (AKBULUT), Serap YANIK, **Açıklamalı ve Örnek Uygulamalı Türkiye Muhasebe Standartları ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları**, TÜRMOB Yayınları No: 377, Ankara, 2010, s.58

KAYNAKÇA

AKDOĞAN Nalan, TENKER Nejat, **Finansal Tablolar ve Finansal Analiz Teknikleri**, Gözden Geçirilmiş 12. Baskı, Gazi Kitapevi, 2007.

AKGÜÇ Öztin, **Kredi Taleplerinin Değerlendirilmesi**, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 7. Baskı, Arayış Basım ve Yayıncılık San. ve Tic. Ltd. Şti. İstanbul, 2006.

AKGÜÇ Öztin, **Mali Tablolar Analizi**, Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş 12. Baskı, Arayış Basım ve Yayıncılık San. Tic. Ltd. Şti. İstanbul, 2007.

BDDK (Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu), Derecelendirme Kuruluşlarının Yetkilendirilmesine ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik, 01 Kasım 2006 tarih ve 26333 sayılı Resmi Gazete.

BDDK (Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu), Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmelik 01.11.2006 sayılı ve 26333 sayılı Resmi Gazete.

BODUR Çağlayan, TEKER Suat, Ticari Firmaların Kredi Derecelendirilmesi: İMKB Firmalarına Uygulanması, **İTÜ Dergisi**, ss. 25-36, Cilt 2, Sayı 1, Aralık 2005.

ÇELİK Orhan, Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları, **XVIII. Türkiye Muhasebe Kongresi: Güçlü ve Özgür Bir Ülke İçin Muhasebe Kültüründe Devrim**, (Editör: İpek TÜRKER), ss. 41-48, TÜRMOB Yayınları No: 399, Ankara, 2011.

GİRGİNER Nuray, Ticari Kredi Taleplerinin Değerlendirilmesine Çok Kriterli Yaklaşım: Özel ve Devlet Bankası Karşılaştırması, **MUFAD Muhasebe ve Finansman Dergisi**, ss. 132-141, Sayı 37, Ocak 2008.

ÖZERHAN (AKBULUT) Yıldız, YANIK Serap, **Açıklamalı ve Örnek Uygulamalı Türkiye Muhasebe Standartları ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları**, TÜRMOB Yayınları No: 377, Ankara, 2010.

ÖZİNCE Ersin, Açılış Konuşması, **Bankalar Mevzuatındaki Son Değişiklikler ile Bağımsız Denetim Esasları ve Uygulamaları**, TÜRMOB Yayınları No: 180, Ankara, 2002.

YAŞARBANK MALİ ANALİZ MÜDÜRLÜĞÜ, **İstihbarat ve Mali Analiz**, 1. Baskı, Yaşarbank Yayınları, İstanbul, 1999.

YÜCEL A. Turgay, **Genel Muhasebe Tekdüzen Muhasebe Uygulamaları**, Hesap Uzmanları Derneği Yayını, İstanbul, 2011.

